

Spis treści

ROZDZIAŁ 1

POCZĄTKI LECZNICTWA NA ZIEMIACH POLSKICH	1
1.1. Dzieje najdawniejsze	3
1.2. Pierwszy lekarz w Polsce	15

ROZDZIAŁ 2

MEDYCyna W ŚREDNIOWIECZNEJ POLSCE	17
2.1. Kościół i medycyna	19
2.2. Medycyna klasztorna	27
2.3. Szpitalnictwo	30
2.4. Trąd i leprozoria	40
2.4.1. Latarnie umarłych	44
2.5. Stan zdrowotny populacji polskiej w średniowieczu	46
2.6. Medycyna na podstawach uniwersyteckich	50
2.7. Wybitni uczeni polskiego średniowiecza	69
2.8. Diagnostyka i terapia	84
2.9. Choroby i epidemie	89
2.10. Lekarze nadworni i ich podopieczni	108
2.11. Wczesna działalność chirurgiczna	117

ROZDZIAŁ 3

RENEsANS	123
3.1. Filozofia renesansu i miejsce medycyny	125
3.2. Paracelsus i jego nauka	129
3.3. Uwarunkowania środowiskowe	135
3.4. Choroby i epidemie. Sposoby lecznicze i mierne ich efekty	138
3.4.1. Kołtun	143

3.5. Upowszechnienie wiedzy medycznej i postępy nauki	147
3.5.1. Medycyna wieku dziecięcego	153
3.5.2. Dentystyka	157
3.5.3. Położnictwo	159
3.5.4. Balneologia	163
3.5.5. Nauka i postęp w medycynie	166
3.5.6. Księgozbiory medyczne	172
3.6. Wybitni przedstawiciele medycyny polskiego renesansu	173
3.7. Szkolnictwo medyczne	195
3.8. Schyłek renesansu	205
3.9. Chirurgia ery renesansu	208
3.10. Aptekarstwo	224
3.11. Medycyna w literaturze	228
3.12. Podsumowanie	229

ROZDZIAŁ 4

MEDYCyna POLSKA W WIEKACH XVII I XVIII (DO 1795 ROKU)	231
4.1. Nowa filozofia medycyny	237
4.2. Charakterystyka ery porennesansowej	238
4.3. Zderzenie postępu i zacofania	240
4.4. Na pograniczu medycyny i chirurgii	243
4.5. Uwarunkowania społeczne, leczenie i szarlataństwo	257
4.6. Ośrodki kształcenia i stan edukacji	268
4.6.1. Kraków	274
4.6.2. Gdańsk	285
4.6.3. Wilno	289
4.6.4. Warszawa	292
4.6.5. Lwów	296
4.6.6. Wrocław	300
4.6.7. Inne ośrodki medyczne na obrzeżach Rzeczypospolitej	306
4.7. Najwybitniejsi medycy	306
4.8. Potrzeby zdrowotne królów i królewscy lekarze	337
4.8.1. Obżarstwo i pijaństwo na dworach	347

4.9. Wydawnictwa medyczne doby kontrreformacji	348
4.9.1. Piśmiennictwo z zakresu położnictwa i chorób kobiecych	362
4.10. Początki resuscytacji	367
4.11. Podsumowanie dwuwieczna, medycyna u schyłku I Rzeczypospolitej	369
<hr/>	
OPISY RYCIN	371
<hr/>	
SKOROWIDZ OSOBOWY	377
<hr/>	
SKOROWIDZ	389

Początki
lecznictwa
na ziemiach
polskich